

Minister Klimatu i Środowiska

DGL-WOZ.050.7.2025.MG
4127801.16661390.13599325
Warszawa, 19-12-2025

Dotyczy: Odpowiedzi na interpelację poselską z 9 grudnia 2025 r. nr 14027

W sprawie: podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej rekompensat dla poszkodowanych w wyniku działalności odkrywek węgla brunatnego oraz zniesienia zakazu wprowadzania nowych obiektów budowlanych na terenach górniczych, na przykładzie sołectwa Tomisławice

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr K10INT14027 Posłów Tomasza Piotra Nowaka oraz Krzysztofa Gadowskiego przekazuję odpowiedź w zakresie kompetencji Ministra Klimatu i Środowiska.

Na wstępie należy zauważyć, że w Ministerstwie Klimatu i Środowiska nie są prowadzone prace dotyczące działań osłonowych dla lokalnych społeczności na wzór rozwiązań przyjętych ustawą z dnia 17 sierpnia 2023 r. o osłonach socjalnych dla pracowników sektora elektroenergetycznego i branży górnictwa węgla brunatnego (np. urlopy, odprawy), sprawy te pozostają poza zakresem właściwości organu.

1. Czy Ministerstwo Klimatu i Środowiska planuje uruchomienie procedur umożliwiających wcześniejsze zniesienie ochrony planistycznej na terenach górniczych Tomisławic przed rokiem 2030?

W kwestii wniosku o **zniesienie zakazu zabudowy nowych obiektów budowlanych na terenach górniczych sołectwa Tomisławice** należy wskazać, że:

- nie istnieje bezwzględny zakaz zabudowy terenów znajdujących się ponad złożami kopalni,
- tereny przeznaczone pod zabudowę w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego („planie miejscowym”) mogą być zabudowane, zgodnie z warunkami określonymi w tym planie,
- w przypadku braku planu miejscowego prawo do zabudowy można uzyskać na podstawie decyzji o warunkach zabudowy, z zastrzeżeniem że jej wydanie nie jest możliwe, jeżeli naruszyłoby to chroniony prawem interes publiczny. Taki interes publiczny stanowi m.in. ochrona złóż kopalni,

- zgodnie z **art. 95 ustawy Prawo geologiczne i górnicze** udokumentowane złoża kopalin podlegają ochronie w procesie planowania i zagospodarowania przestrzennego. Ochrona ta realizowana jest na zasadach określonych w ustawie oraz w przepisach ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Celem tej regulacji jest **zabezpieczenie możliwości eksploatacji lub wykorzystania zasobów** w przyszłości.

Jak wyżej wskazano, ww. przepis nie wprowadza bezwzględnego zakazu zabudowy na obszarach udokumentowanych złóż czy terenach górniczych. Na tych obszarach nadal możliwe jest:

- występowanie o wydanie decyzji o warunkach zabudowy,
- występowanie o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego,
- sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- opracowywanie planów ogólnych gmin.

Dokumenty te podlegają uzgodnieniom lub opiniowaniu z różnymi organami i instytucjami, w tym organami administracji geologicznej zgodnie z procedurą przewidzianą w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym¹. Każdy wniosek/ dokument jest analizowany indywidualnie, biorąc pod uwagę położenie planowanej inwestycji, sąsiednie zabudowania, infrastrukturę, tereny chronione. Inwestycje polegające na rozbudowie istniejącej zabudowy, dobudowie budynku na tej samej działce, ale nieprzesuwającej linii zabudowy w głąb złoża najczęściej kończą się uzgodnieniem pozytywnym. W przypadku braku zastrzeżeń organu w określonym terminie, uzgodnienie może zostać dokonane w trybie tzw. milczącej zgody.

Z danych Wydziału Ochrony Złóż w Ministerstwie Klimatu i Środowiska wynika, że gmina Wierzbinek otrzymała:

- 3 postanowienia o odmowie uzgodnienia dla decyzji o warunkach zabudowy na złożu węgla brunatnego,
- 15 rozstrzygnięć pozytywnych w trybie milczącego uzgodnienia na złożu węgla brunatnego.

Co istotne, **żaden z tych wniosków nie dotyczył złoża węgla brunatnego „Tomisławice” WB 5203**. Projekty te znajdowały się na obszarze złóż węgla brunatnego „Morzyczyn” WB 5332 (3 odmowy uzgodnienia i 9 milczących uzgodnień) oraz „Mąkoszyn-Grochowiska” WB 748 (6 milczących uzgodnień).

- Daje to w sumie powyżej 85 % uzgodnionych projektów decyzji.

Ewentualne zniesienie (całkowite lub częściowe) terenu i obszaru górniczego na obszarze złoża „Tomisławice” WB 5203 zależy w pierwszej kolejności od odpowiednich działań koncesjodawcy – PAK Kopalni Węgla Brunatnego „Konin” S.A. w Kleczewie. W tym celu przedsiębiorca powinien sporządzić stosowny dodatek do dokumentacji geologicznej oraz przygotować zmianę Projektu Zagospodarowania Złoża, zgodnie z wymogami określonymi w przepisach Prawa Geologicznego i Górniczego.

2. Czy organ koncesyjny rozważy ograniczenie lub zmianę koncesji na wydobycie węgla brunatnego w zakresie obszarów, na których eksploatacja nie będzie kontynuowana?

¹ Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1130, z późn. zm.)

Minister Klimatu i Środowiska jako organ administracji publicznej działa w ramach obowiązującego prawa, którym w przypadku koncesjonowania działalności górniczej jest ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze.²

Zgodnie z art. 34 ustawy Prawo geologiczne i górnicze organ koncesyjny może wszcząć postępowanie o zmianę koncesji z urzędu wyłącznie w ściśle określonych przypadkach.

Jednym z takich przypadków jest sytuacja, w której rzeczywiste szkodliwe wpływy robót górniczych zakładu górniczego przekroczą wyznaczone w koncesji granice terenu górniczego. Wówczas przedsiębiorca jest zobowiązany niezwłocznie złożyć wniosek o dokonanie zmiany koncesji. Jeżeli tego nie uczyni, organ koncesyjny ma obowiązek wszcząć postępowanie z urzędu, a koszt zmiany koncesji obciąża przedsiębiorcę.

W pozostałych przypadkach, w tym dotyczących zmiany lub zmniejszenia granic terenu górniczego, wszczęcie postępowania o zmianę koncesji może nastąpić wyłącznie na wniosek koncesjodawcy. Do zmiany koncesji stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące jej udzielenia, z wyłączeniem niektórych regulacji, takich jak art. 29a ust. 1 P.g.g. oraz art. 155 Kodeksu postępowania administracyjnego³. Współdziałanie z innymi organami administracji publicznej dotyczy wyłącznie tych spraw, które są przedmiotem zamierzonej zmiany.

Analogicznie należy wskazać, że rozliczenie zasobów złoża kopaliny oraz sporządzenie dodatku do dokumentacji geologicznej stanowi zadanie przedsiębiorcy a nie organów administracji geologicznej. Dopiero po złożeniu wniosku o zatwierdzenie dodatku do dokumentacji geologicznej organy przeprowadzają postępowanie, których kolejnym krokiem może być dokonanie zmian w Krajowym Bilansie Zasobów Złóż Kopalin. Dopóki te działania nie zostaną przeprowadzone, złoża kopalin podlegają ustawowej ochronie, którą organy administracji geologicznej mają obowiązek brać pod uwagę w procesie współdziałania przy powstawaniu aktów planowania przestrzennego. Nie oznacza to każdorazowo zakazu zabudowy, ponieważ ochrona złóż kopalin stanowi jeden z wielu interesów publicznych branych pod uwagę przy kształtowaniu ładu przestrzennego.

Z wyrazami szacunku

Krzysztof Galos
Podsekretarz Stanu - Główny Geolog Kraju
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych KPRM.

² Dz.U.2024.1290 z późn. zm.

³ ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 1691),